

Kaupunginhallituksen kokous 13.9.2022

Liitteeksi pöytäkirjaan

13 § Lausunto Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaluonnos

Esitän, että nyt esitetty liitteenä oleva lausunto hylätään ja se korvataan seuraavalla lausunnolla:

Pudasjärven kaupunki toteaa, että energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan pohjatyöt erilaisine selvityksineen on laadittu huolellisesti monista eri näkökulmista. Maakunnan alueella on jo nyt valtaosa Suomen toteutetusta tuulivoimatuotannosta ja hankkeita on vireillä sekä suunnitteluvaiheessa merkittävä määrä lisää. Toteutuessaan -tai niiden toteuttamisen mahdollistamisessa- nämä hankkeet tulevat merkittävästi vaikuttamaan kokonaisvaltaisesti ihmisten elinympäristöihin, harrastusmahdollisuuksiin, elinkeinoihin (eritoten maa- ja metsätalouteen, porotalouteen ja matkailuun), teollisuuteen ja luonnon monimuotoisuuteen. Vaikutukset eivät ole positiivisia.

Pudasjärven kaupunki haluaa huomauttaa, että vaihemaakuntakaavan valmistelussa ei ole otettu huomioon vakaan sähköntuotannon ja -saatavuuden varmistamista, taikka niihin olennaisesti liittyvän sähkönhinnan kehittymistä kansallisessa mittakaavassa, mikäli massiivinen tuulivoiman tuotanto maakuntakaavassa mahdollistetaan.

Tuulivoima vaatii jatkuvasti säätövoimaa, jolla tasata tuotantoa. Ydinfysiikan professori Jan Blomgren toteaa energiaseminaarin puheenvuorossaan (videotallenne), että säätövoiman on reagoitava sekunnin tuhannesosan tarkkuudella, muutoin koko energiansiirtojärjestelmä on vaarassa kaatua. Mitä enemmän käytössä on tuotannoltaan vaihtelevaa sähköä, kuten tuulivoimaa tai aurinkovoimaa, on järjestelmän vakaana pitäminen aina vain haastavampaa. Vakaa, luotettava tuotanto ja siirtojärjestelmä on kokonaisuuden kova ydin, jotta sähköä on käytettävissä silloin, kun sitä tarvitaan. Vakaa järjestelmä vaatii suuria generaattoreita ja näiden generaattorien toimintaan tarvitaan joko hiiltä, öljyä tai kaasua. Edellä mainittujen lisäksi vakaus voidaan taata ydinvoimalla tai suurilla vesivoimalaitoksilla. Pienillä generaattoreilla ei voida näitä korvata, vaikka niitä rakennettaisiin määrällisesti paljon. Blomgren toteaa, että ”jos suljemme suuret raskaat tuotantolaitokset, ja korvaamme ne monilla pienillä, saamme epävakaan ja tehottoman sähköjärjestelmän. Tuulivoima on kapea-alainen tekniikka. Se toimii, jos sitä on muutama prosentti kokonaisuudesta. Mikäli haluamme toimivan energiahuollon yhteiskunnalle, meidän on tuotettava sähköä silloin kun sitä käytetään. Emme voi luottaa siihen, että tuotamme sähköä ja laitamme sen varastoon. Näitä varastointimahdollisuuksia ei ole olemassa, ne ovat toiveajattelua.”

Niin Pohjois-Pohjanmaalla kuin valtakunnan tasollakin alati kasvava tuulivoimatuotannon osuus murentaa sähköjärjestelmämme tilaa, etenkin, kun samaan aikaan ollaan ajamassa alas suuria laitoksia, joilla järjestelmän vakaus voidaan turvata.

Lopuksi, puhuttaessa nyt energiavaihemaakuntakaavasta, Pudasjärven kaupunki kannustaa Pohjois-Pohjanmaan liittoa tekemään kaikkensa maakunnan edunvalvojana, että turvetuotannon edellytykset ja jatkuvuus turvataan niin maakunnan kuin valtakunnankin tasolla huoltovarmuuden ylläpitämiseksi niin sähkön kuin lämmönkin osalta.

Pudasjärven kaupunki lausuntonaan esittää Pohjois-Pohjanmaan liitolle, että nyt käynnissä oleva energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmistelu keskeytetään.

Christa van der Vegt, ps

linkki ydinprofessori Jan Blomgrenin energiaseminaarin puheenvuoroon, josta myös järjettömien sähkölaskujen syy löytyy: https://www.youtube.com/watch?v=00h_w5KrEVc